

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Евгений Владимиров Шевкенов

АМТИИ „Проф.Асен Диамандиев“

професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

за

дисертационния труд

на

Ки Иксуан (Qi Yixuan)

на тема:

„ЗА НЯКОИ ЕСТЕТИЧЕСКИ ОСОБЕНОСТИ НА
ИТАЛИАНСКАТА ОПЕРА ПРЕЗ ЕПОХАТА НА РОМАНТИЗМА“

за

присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално
направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

Докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“

Научен ръководител:
проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак

С удоволствие ще започна становището си с позитивен коментар относно общата подредена структурност на мисълта и изказа и своеобразното красноречие, с което докторантката Ки Иксуан успява да впечатли запознаващите се с нейното интересно изследване върху една на пръв поглед твърде амбициозна тема с несъмнено широкообхватно поле за разработване, каквото предоставя италианската романтична опера.

Спрямо очакванията при една така формулирана тема, трудът се е получил доста обемен, форматиран в цели 213 стр., организирани в увод, 4 глави с множество подточки към всяка от тях, заключение, приноси на труда и литература, включваща 58 заглавия.

Използването на над 100 онагледяващи примери е оправдано в рамките на този голям обем, тъй като безусловно способства целево за търсената допълнителна яснота и конкретика на изложението.

Структурирането на целия текст отговаря на стандартите за докторска дисертация.

Изложението е ясно и целенасочено, съдържанието е съответстващо на предмета на така формулираната научна разработка.

Докторантката задава ясно своите **обект и предмет** на изследване още в увода, цитирам:

Обект на изследване на настоящия дисертационен труд е италианската опера от епохата на романтизма. Предмет на изследването са художествено-музикалните ѝ особености, разкрити чрез многоаспектен анализ на оперните творби на петима представителни за епохата композитори – Джоакино Росини, Гаetano Доницети, Винченцо Белини, Джузепе Верди и Джакомо Пучини.

Поставя си ясно формулирана **цел на изследването**, цитирам:

Дисертационният труд си поставя за цел да предостави относително пълна и добре структурирана теоретична база, както и практико-приложни препоръки, които да бъдат полезни за бъдещи теоретични разработки, във вокалната практика и в обучението по класическо пеене.

За постигането на тази цел определя и **конкретни задачи**, цитирам:

анализиране историята на създаване на произведенията, либретото, музикалните изразни средства, изграждането на героите, изразните форми и вокалните техники... проследяване влиянието на италианската опера от епохата на романтизма върху китайското оперно изкуство.

Госпожа Иксуан е дефинирала ясно избраните и приложени от нея **методи** на научно изследване, цитирам:

преглед на научната литература и теоретично обобщение;

deskриптивен анализ на творбите;

музикален анализ;

кроскултурен анализ;

емпирично изследване.

В тези рамки докторантката е концентрирала вниманието си върху емблематичните водещи композитори за избрания стил и период, като използва тяхното творчество за база на изследването по обширната и амбициозна формулирана тема, фокусираща върху дефиниране и класифициране на общоестетическите характеристики на изследвания обект, италианската романтична опера, на базата на музикално-естетически анализ от теоритична и практична гледна точка. Естествено споменатия тип музикален анализ е със силна вокална насоченост, което може да се очаква и дори да се изисква от практикуващ оперен изпълнител с педагогически образователен ценз.

Също така очаквано е обширното контекстуализиране на разглежданата тематика по отношение на родината на госпожа Иксуан, Китай, отнасящо се до културната и музикална история на тази огромна и древна страна във връзка с модерните оперни традиции, от близкото минало до наши дни, с многобройни любопитни и заслужаващи внимание детайли. Поднесените в глава 4 подробности, отнасящи се до фактология и възможни нейни

тълкувания, определено представляват колегиален и научно-практичен интерес за музикантската и академична гилдия извън Китай. Заслужава да се отбележи, че освен общите изследвания по темата за естетиката и спецификите на романтичния оперен стил, проследени от Белини до Пучини, докторантката се е постарала информативно да обрисова и научно да анализира специфичното интерактивно отражение на италианската опера в огледалото на китайския музикален живот, като активно и преобразяващо двупосочно взаимодействие и импактност на две отдалечени култури, не само географски смисъл на думата, но и на разстояние във времето между епохата на романтизма в Италия и съвременната китайска опера от 20 век насам.

Смея да твърдя, че именно тази четвърта глава от труда внася необходимия елемент на оригиналност, без който първите три глави, въпреки чудесния език, смислените научни заключения и демонстрираната обща ерудираност биха останали по-скоро в сферата на безспорно полезната, но не уникална по рода си систематизация на вече налична разпръсната информация.

В този ред на мисли заслужава да отбележим акрибичността на усилията за подреденост и целенасоченост в споменатите първи три глави - от най-общата контекстуализация на обществените и естетически предпоставки, довели до подходящата социално-философска и музикална среда за възникването на разглеждания оперен стил в глава 1, през експертно-детайлното експозе, отнасящо се до чисто техническите и постановъчни вокални аспекти, в частност белкантовите специфики, на италианската опера в романтичната епоха в глава 2, до художествения анализ на своеобразната (в случая не руска, а италианска) „могъща петорка“ - Джоакино Росини, Гаetano Доницети, Винченцо Белини, Джузепе Верди и Джакомо Пучини - в глава 3, като необходима хисторическа рамка и своего рода портретна галерия на тези ненадминатите майстори на жанра. Ки Иксуан успява убедително да балансира между форма и съдържание в тези три глави, работейки с предварително формулираните научни методи по постигане на изначално зададените цели, чрез аргументиране на подходящи и смислени изводи от получените резултати. На тази основа, четвъртата глава, отнасяща се до разпространението на европейската музика и в частност на италианската опера в Китай, изпъква допълнително с богатата си информативност и задълбочен анализ на процесите, в общото и частното, в интерактивните импулси на културен обмен, в спецификата на далекоизточните дадености и отражението им в асимилирането и преработването на външните влияния.

Този специфичен ракурс в последната глава, със своята безспорна оригиналност допринася решаващо за общото много добро впечатление от мащабното усилие и позитивната оценка по стандартните параметри за един стойностен дисертационен труд.

В Заключението Ки Иксуан подходящо още веднъж набляга на важните постулати в разработката, цитирам:

Със своите уникални художествени характеристики и културно наследство, италианската опера от епохата на романтизма оставя славна глава в историята на европейската опера и оказва дълбоко влияние върху развитието на китайската опера и цялото световно оперно изкуство. В бъдеще, благодарение на задълбочаването на културния обмен и въвеждането на постоянни иновации в оперното изкуство, италианската опера ще продължи да сияе ярко на световната сцена и да поражда публиката с впечатляващи художествени решения. Китайската опера от своя страна ще продължава да изследва и въвежда нови неща на базата на попития опит и знания от оперните постижения на останалите страни по света; ще продължава да формира своя уникален художествен стил с културно-национални особености, приносен за оперното изкуство по света като цяло.

Убедено ще се съглася със **заявените приноси**, общо формулирани от докторантката по следния начин, цитирам:

...настоящият дисертационен труд е единственото по рода си достъпно на български език всестранно изследване на италианската опера от епохата на романтизма и влиянието ѝ върху формирането и развитието на оперното изкуство в Китай. Ценностно на разработката се състои не само в широкообхватността и многофункционалността на предложената информация, но и в представянето на оригинален поглед върху нея. В дисертационния труд знания и концепции за изконно западна форма на изкуство, каквато е италианската романтична опера, са пречупени през призмата на специалист, носител на китайската култура.

В подкрепа на казаното дотук, давам следното становище – дисертационният труд „ЗА НЯКОИ ЕСТЕТИЧЕСКИ ОСОБЕНОСТИ НА ИТАЛИАНСКАТА ОПЕРА ПРЕЗ ЕПОХАТА НА РОМАНТИЗМА“ притежава нужните научни качества. Той свидетелства, че докторантът има задълбочени познания по темата, които са изложени в добър научен стил. Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на Ки Иксуан образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство.

Пловдив, 25.12.2025

доц. д-р Евгений Шевкенов, АМГИИ „Порф. Асен Диамандиев“